

ОСОБЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ПЕНСІЙНОГО ВІКУ В УКРАЇНІ

Пенсійне забезпечення в Україні - основна складова системи соціального захисту населення. Соціальна та економічна роль пенсійної системи у сучасному суспільстві визначається тим, що її надійність є запорукою його стабільності соціальної, а в багатьох випадках і економічної. У той же час критичний стан ефективності діючої економіки та загострення соціальних проблем передусім позначаються на пенсійній системі. Сучасний рівень пенсійного забезпечення в Україні не забезпечує гідного життя для громадян пенсійного віку. Для більшості людей України стала очевидною необхідність проведення корінних змін в системі пенсійного забезпечення.

На даному етапі реформування пенсійного фонду актуальним є питання щодо підвищення пенсійного віку для жінок від 55 до 60 років. Наслідком проведення даної реформи послугувала одна з умов співпраці з Міжнародним валютним фондом.

Причому міжнародні експерти вважають, що підвищувати вік слід на 6 місяців щорічно, протягом 10 років підняти його на 5 років. Це один з варіантів - підвищувати пенсійний вік поступово. Тоді вийде, що жінки, які вже близькі до пенсійного віку, не сприйматимуть це так важко. По-друге, таке поступове підвищення пенсійного віку дає можливість легше адаптуватися ринку праці. Без яких-небудь істотних наслідків для рівня безробіття. Та варто відзначити, що в більшості європейських країн все це робиться по-іншому. У них підвищується пенсійний вік відразу, але він встановлюється для молодих поколінь. Наприклад, для людей, яким зараз 30-35 років, або навіть для 25-річних, які тільки починають трудову діяльність - для них відразу встановлюється трудова межа. А люди, що народилися до певного року, виходять на пенсію по старому пенсійному віку. Така система дозволяє відразу настроїтися і знати умови, по яким громадяни вийдуть на пенсію.

Підвищення пенсійного віку - не настільки страшне явище, як може здаватися, це відбувається у всіх розвинених країнах. Так, підняти пенсійний вік чоловікам і жінкам до 65 років недавно запропонували в Естонії, до 67 - в Німеччині. Супротивники ж говорять, що в Україні не такий рівень і тривалість життя, як в розвинених країнах, на що прихильники реформи відповідають: саме тому це потрібно робити, тому що низький рівень життя і маленькі пенсії. Доведено - чим довше людина залишається соціально активною, тим довше живе.

Таблиця 1 – Достойнства і недоліки підвищення пенсійного віку

<i>Достойнства</i>	<i>Недоліки</i>
<ul style="list-style-type: none">- підвищення пенсійного віку дозволить поліпшити фінансову спроможність Пенсійного фонду;- на виплату пенсій йде понад 15% ВВП, це - велике навантаження на бюджет держави;- за підрахунками Всесвітнього банку, якщо в Україні не підвищуватимуть пенсійний вік, то до 2025 року на 10 працюючих доведеться 14 пенсіонерів.	<ul style="list-style-type: none">- погана медицина знижує число працездатного населення яке в слідстві стає інвалідами і передчасно вмирають;- низька тривалість життя (56,8 років);- низька заробітна платня і пенсії.

Український уряд остаточно відмовився від ідеї збільшення пенсійного віку для жінок, втім, МВФ цілком може влаштувати і альтернатива, яка б дозволила скоротити дефіцит бюджету Пенсійного фонду і державного бюджету.

Перший з варіантів, який Україна може запропонувати МВФ - відкласти збільшення пенсійного віку на невизначений строк. У Верховній Раді вже запропонували парламенту ввести мораторій на такі зміни до 1 січня 2030 року.

Другим способом боротьби з хронічним дефіцитом Пенсійного фонду може стати скорочення розриву між максимальною і мінімальною пенсією. Сьогодні в Україні приблизно 12 млн. пенсіонерів, 9 млн. з яких одержують мінімальну пенсію 800 гривень, і 400 тисяч одержують пенсію в 50 тисяч гривень. Але вся пенсія соціальна, тобто йде з Пенсійного фонду, а не за рахунок персональних відрахувань.

Ще один варіант - підвищити ставки пенсійних внесків до рівня, який забезпечить бездефіцитність Пенсійного фонду. Дефіцит ПФУ сьогодні складає 27 млрд. гривень.

Аналізуючи сучасний стан пенсійної системи України, яка потребує реформування відповідно з досвідом розвинутих країн світу, можна дійти висновку, що переважна частина негараздів у цій сфері пов'язана передусім із відсутністю науково обґрунтованої, зваженої стратегії соціального розвитку як основного орієнтиру при розробці і прийнятті закону, указу, постанови. Давно назріла потреба у визначенні цілей, основної мети, заради якої планується спрямовувати матеріальні і фінансові ресурси країни на перспективу. Мета суспільства має бути конкретною і реальною, а не міфічною, як це мало місце не лише в

роки централізованого управління економікою, а й в умовах нового суспільного ладу з його різними формами власності.

Література

Матеріали сайтів:

1. Статус пенсiонної реформи в Україні <http://www.pensionline.ru/>
2. Пенсiонна несправедливість www.fundmarket.ua

Роботу виконано під керівництвом к. держупр. Михальченко Г. Г.